

Orig. Engleză/vers.romanian
Unofficial, unrevised Translation

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

SS-AC (98) 6

**PREVEDERI MODEL PENTRU
UN ACORD BILATERAL DE
ASIGURARE SOCIALĂ
ȘI RAPORTUL EXPLICATIV**

**COMITETUL DE EXPERTI PENTRU APLICAREA
CONVENȚIEI EUROPENE PRIVIND ASIGURAREA SOCIALĂ (SS-AC)**

ACORD ÎNTRE

X

ȘI

Y

PRIVIND ASIGURAREA SOCIALĂ

Guvernul Părții x

și

Guvernul Părții y

Dorind să reglementeze relațiile între cele două State în domeniul asigurării sociale,
cad de acord privind următoarele:

PARTEA I

PREVEDERI GENERALE

Articolul 1

Definiții

-

1. În scopul prezentului Acord:
 - (a) x înseamnă și y înseamnă
 - (b) termenul "teritoriu" înseamnă
 - (c) termenul "cetățean al Părții Contractante" înseamnă persoana de naționalitate a uneia din Părțile Contractante;
 - (d) termenul "legislație" înseamnă orice lege, regulament sau alte instrumente statutare în vigoare la momentul semnării prezentei Convenții sau care pot intra în vigoare ulterior pe tot teritoriul sau numai pe o parte a teritoriului fiecărei Părți Contractante și care țin de ramurile asigurării sociale și schemele prevăzute în Articolul 2;
 - (e) termenul "autoritate competentă" înseamnă ministrul, miniștrii sau altă autoritate similară responsabilă de schemele de asigurare socială pe tot sau numai pe o parte a teritoriului fiecărei Părți Contractante;
 - (f) termenul "instituție" înseamnă organul sau autoritatea responsabilă de aplicarea întregii sau numai a unei părți a legislației fiecărei Părți Contractante;
 - (g) termenul "instituție competentă" înseamnă instituția competentă conform legislației aplicabile;
 - (h) termenii "beneficiu" și "pensie" înseamnă toate beneficiile sau pensiile, inclusiv toate componentele lor, plătite din fonduri publice și toate sporurile, recalculările sau indexările, dacă nu este altfel prevăzut de prezenta Convenție;
 - (i) termenul "reședință" înseamnă reședință ordinară;
 - (j) termenul "ședere" înseamnă reședință temporară;
 - (k) termenul "perioadă de asigurare" înseamnă perioadele de achitare a contribuțiilor, activitate de muncă sau reședință și perioadele echivalente încheiate conform legislației fiecărei Părți Contractante;
 - (l) termenul "muncitor de la frontieră" înseamnă persoana angajată pe

teritoriul unei Părți Contractante și care locuiește pe teritoriul altei Părți Contractante unde se întoarce în principiu în fiecare zi sau cel puțin o dată pe săptămână;

- (m) termenul “refugiat” are sensul atribuit lui la Articolul 1 al Convenției privind Statutul Refugiaților, semnată la Geneva pe 28 iulie 1951 și la Articolul 1, alineat 2 al Protocolului privind Statutul Refugiaților din 31 ianuarie 1967;
 - (n) termenul “apatrid” are sensul atribuit lui la Articolul 1 al Convenției privind Statutul Apatrizilor, semnată la New York pe 28 septembrie 1954;
 - (o) termenul “membri ai familiei” înseamnă persoanele definite sau recunoscute ca atare de legislația aplicată de instituția competentă;
2. Ceilalți termeni și expresii folosite în prezentul Acord vor avea sensul atribuit lor în legislația fiecărei Părți Contractante.

Articolul 2

Domeniul material

Alternativa 1:

1. Prezentul Acord se va aplica
 - (a) în cel privește pe x, față de legislația care reglementează
 - (i) ...
 - (ii) ...
 - (b) în cel privește pe y, față de legislația care reglementează
 - (i) ...
 - (ii) ...

(lista schemelor sau legilor pe care ambele Părți doresc să le reglementeze conform prezentului Acord)

Alternativa 2:

1. Prezentul Acord se va aplica față de toate schemele de asigurare și schemele speciale, contributorii sau ne-contributorii, care reglementează:
 - (a) (a) ...
 - (b) (b) ...

(c) (c) ...

(lista beneficiilor, pe care ambele Părți Contractante doresc să reglementeze conform prezentului Acord)

2. Subiect al aliniatului 3 de mai jos, prezentul Acord se va aplica și față de orice legislație, care prevalează, modifică, completează sau consolidează legislația specificată în aliniatul 1 de mai sus.
3. Prezentul Acord nu se aplică față de legislația, care introduce o nouă schemă de asigurare socială.

Articolul 3

Domeniul personal

Alternativa 1:

Dacă nu este prevăzut altfel, prezentul Acord se va aplica față de toate persoanele, care sunt subiecți sau au fost subiecți ai legislației uneia sau ambelor Părți Contractante, precum și față de membrii familiei și succesorii acestor persoane, în măsura în care drepturile lor provin de la acele persoane.

Alternativa 2:

Dacă nu este prevăzut altfel, prezentul Acord se va aplica față de toți cetățenii ambelor Părți Contractante, refugiați și apatrizi, care sunt sau au fost subiecți ai legislației uneia sau ambelor Părți Contractante, precum și față de membrii familiei și succesorii acestor persoane, în măsura în care drepturile lor provin de la acele persoane.

Articolul 4

Tratament egal

1. Dacă nu este prevăzut altfel în prezentul Acord, următoarele persoane, care locuiesc pe teritoriul uneia din Părțile Contractante, vor avea aceleași drepturi și obligațiuni conform legislației Părții Contractante date ca și cetățenii ei:
 - (a) cetățenii celeilalte Părți Contractante;
 - (b) refugiații și apatrizii;
 - (c) membrii familiei și succesorii persoanelor menționate la sub-aliniatele (a) și (b), indiferent de naționalitatea lor, din punct de vedere a drepturilor care provin de la aceste persoane.

2. Prevederile alineatului 1 al prezentului Articol nu vor afecta legislația uneia din Părțile Contractante, în ce privește participarea la administrarea asigurării sociale sau componența tribunalelor de asigurare socială.

Articolul 5

Exportul beneficiilor

1. Dacă nu este prevăzut altfel în prezentul Acord, orice prevedere a legislației uneia din Părțile Contractante, care restricționează plata beneficiilor din simplul motiv că persoana dată locuiește înafara sau lipsește de pe teritoriul acelei Părți Contractante, nu se va aplica față de persoane, care locuiesc pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.
2. Prevederile alineatului 1 de mai sus nu se vor aplica față de următoarele beneficii:
 - (a) beneficii pentru șomaj;
 - (b) beneficii speciale acordate ca asistență sau în caz de necesitate.

Articolul 6

Prevenirea suprapunerii beneficiilor

1. Orice prevedere a legislației uneia din Părțile Contractante, care are ca scop reducerea, suspendarea sau retragerea beneficiilor în caz de suprapunere cu alte beneficii sau alt venit sau din cauza unei activități de muncă, se va aplica și față de un beneficiar din punct de vedere a beneficiilor obținute conform legislației celeilalte Părți Contractante sau din punct de vedere a venitului obținut sau a unei activități de muncă urmate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.
2. Aliniatul 1 nu se va aplica față de beneficii pentru invaliditate, vârstă înaintată, deces (granturi) sau boală obținută la locul de muncă, care sunt acordate de instituția ambelor Părți Contractante, în conformitate cu prevederile Articolului 21 și Articolului 26 (b).

PARTEA II

LEGISLAȚIA APLICABILĂ

Articolul 7

Reguli generale

Dacă nu este prevăzut altfel în prezenta Parte:

- (a) persoana, angajată pe teritoriul oricărei din Părțile Contractante va fi subiect, din punct de vedere a acelei angajări la muncă, al legislației numai acelei Părți Contractante, chiar dacă locuiește pe teritoriul celeilalte Părți Contractante sau dacă patronul ei sau oficiul înregistrat al patronului ei este amplasat pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;
- (b) persoana auto-angajată, care urmează o activitate de muncă pe teritoriul uneia din aceste două Părți Contractante va fi subiect al legislației acelei Părți Contractante, chiar dacă ea locuiește pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;
- (c) funcționari publici din ambele Părți Contractante și persoanele tratate ca atare vor fi subiecți ai legislației Părții Contractante, în administrația căreia sunt angajați.

Articolul 8

Muncitori delegați

1. Persoana, care este angajată pe teritoriul unei Părți Contractante și care este delegată de către patronul său pe teritoriul celeilalte Părți Contractante pentru a executa careva lucrări pe acel teritoriu, fiind în continuare angajată remunerată al aceluiași patron, va continua să fie subiect al legislației primei Părți Contractante pe durata acelui lucru, ca și cum ar fi fost angajată pe teritoriul acelei Părți Contractante, cu condiția că durata prevăzută a acelui lucru să nu depășească 12 luni [24 luni].
2. Persoana, care de obicei este auto-angajată pe teritoriul uneia din Părțile Contractante și care lucrează pe teritoriul altei Părți Contractante va continua să fie subiect al legislației primei Părți Contractante, cu condiția că durata prevăzută a acestui lucru să nu depășească 12 luni [24 luni].

Articolul 9

Personal al întreprinderilor de transport internațional

Persoana, care este membru al personalului mobil sau de zbor al unei întreprinderi, care prestează servicii de transport internațional de pasageri sau bunuri, în bază de contract sau remunerație sau din cont propriu, pe cale ferată, cu transport auto, aeronave sau transport fluvial și dispune de oficiu propriu înregistrat pe teritoriul altei Părți Contractante vor fi subiecți ai legislației ultimei Părți, cu următoarele restricții:

- (i) în cazul în care întreprinderea dată dispune de o filială sau reprezentanță permanentă pe teritoriul unei Părți Contractante, alta decât cea în care este amplasat oficiul său înregistrat, persoana, care este angajată de către o astfel de filială sau reprezentanță permanentă va fi subiectul legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia este situată filială sau reprezentanța permanentă;

- (ii) în cazul în care persoana, este angajată în principal pe teritoriul Părții Contractante unde el locuiește, el va fi subiectul legislației acelei Părți Contractante, chiar dacă întreprinderea, care o angajează nu are oficiu înregistrat sau filială sau reprezentată permanentă pe teritoriul ei.

Articolul 10

Membrii echipajului pe nave

Alternativa 1:

1. Persoana, care este angajată la bordul unei nave sub pavilionul unei Părți Contractante, va fi subiectul legislației acelei Părți Contractante.

Alternativa 2:

1. Persoana, care este angajată la bordul unei nave sub pavilionul unei Părți Contractante și care locuiește cu reședință pe teritoriul acelei Părți Contractante, va fi subiectul legislației acelei Părți Contractante, cu condiția că oficiul înregistrat al întreprinderii/persoanei, care o angajează este situată pe teritoriul ei.
2. Prevederile Articolului 8 se vor aplica *mutatis mutandis* în raport cu o persoană, trimisă la muncă la bordul unei nave sub pavilionul unei Părți Contractante.

Articolul 11

Misiunile diplomatice și posturile consulare

1. Membrii misiunilor diplomatice sau a posturilor consulare a uneia din Părțile Contractante, precum și persoanele angajate în serviciul privat al persoanelor oficiale din cadrul acestor misiuni diplomatice sau puncte consulare, care sunt delegați în Statul de acreditare, vor fi subiecți ai legislației Statului acreditat.
2. Angajații menționați la aliniatul precedent, care nu sunt delegați vor fi subiecți ai legislației Statului de acreditare. Totuși, dacă ei sunt cetățeni ai Statului acreditat, ei pot opta pentru aplicarea legislației aceluia Stat. Acest drept de alegere poate fi exercitat în termen de trei luni de la data la care persoana în cauză a fost angajată de misiunea diplomatică sau punctul consular sau de la data la care ea a intrat în serviciul privat al uneia din persoanele oficiale ale misiunii diplomatice sau punctului consular, după caz.

Articolul 12

Excepții de la Articolele 7 - 11

Autoritățile competente ale celor două Părți Contractante pot conveni asupra unor excepții de la prevederile Articolelor 7 – 11 în interesul oricărei persoane sau categorii de

persoane, cu condiția că persoana sau persoanele afectate este/sunt subiecți ai legislației uneia din Părțile Contractante.

PARTEA III

PREVEDERI SPECIALE PRIVIND CATEGORIILE DIFERITE DE BENEFICII

SECȚIUNEA 1

BENEFICII DE BOALĂ ȘI MATERNITATE

Articolul 13

Comasarea perioadelor de asigurare

1. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează dreptul de a primi beneficii de încheierea perioadelor de asigurare, instituția competentă a acelei Părți va ține cont, în măsura necesară, de perioadele de asigurare, încheiate conform legislației celeilalte Părți Contractante, atâta timp cât ele nu se suprapun, ca și cum ar fi fost perioade de asigurare încheiate conform legislației primei Părți.
- [2. În ce privește beneficiile monetare zilnice în caz de boală sau maternitate, comasarea menționată la aliniatul 1 al prezentului Articol va fi efectuată numai dacă persoana dată a fost ultima dată angajată într-o activitate de muncă producătoare de venit pe teritoriul Părții Contractante în conformitate cu legislația căreia aplicarea a fost făcută.]

Articolul 14

Sederea pe teritoriul altei Părți Contractante

1. Persoanele, care satisfac condițiile de conferire a dreptului de a primi beneficii conform legislației uneia din Părțile Contractante și starea sănătății cărora necesită acordarea imediată a beneficiilor pe parcursul șederii lor pe teritoriul altei Părți Contractante, vor primi beneficii în natură, acordate din contul instituției competente de către instituția de la locul de reședință în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ultima instituție, ca și cum persoanele date ar fi fost afiliate la ea.
2. Acordarea de proteze, instalații majore și alte beneficii în natură substanțiale va depinde de acordul anterior al instituției competente, cu excepția cazurilor când acordarea beneficiilor nu poate fi amânată fără a preeclita serios viața sau sănătatea persoanei în cauză.
3. Beneficiile monetare vor fi plătite de instituția competentă în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea.

4. Prevederile aliniatelor precedente se vor aplica, *mutatis mutandis*, față de membrii familiei, din punct de vedere a beneficiilor în natură.

Articolul 15

Reședința pe teritoriul altei Părți Contractante

1. Persoanele, care locuiesc pe teritoriul unei Părți Contractante și care satisfac condițiile de conferire a dreptului de acordare a beneficiilor conform legislației celeilalte Părți Contractante, vor primi, pe teritoriul Părții Contractante, în care locuiesc cu reședință permanentă, beneficii în natură conferite din contul instituției competente de către instituția de la locul de reședință în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ultima instituție, ca și cum aceste persoane ar fi fost afiliate la ea.
2. Acordarea de proteze, instalații majore și alte beneficii în natură substanțiale va depinde de acordul anterior al instituției competente, cu excepția cazurilor când acordarea beneficiilor nu poate fi amânată fără a pereclita serios viața sau sănătatea persoanei în cauză.
3. Beneficiile monetare vor fi plătite de instituția competentă în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea.
4. Prevederile aliniatelor precedente se vor aplica, *mutatis mutandis*, din punct de vedere a beneficiilor în natură pentru membrii familiei, care locuiesc pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, atâta timp cât ei nu sunt în drept să primească astfel de beneficii ca rezultat al unei activități de muncă profesionale conform legislației Părții Contractante în cauză.

Articolul 16

Muncitorii de frontieră

Muncitorii de frontieră pot, deasemenea, primi beneficii pe teritoriul Părții Contractante, unde este amplasată instituția competentă. Aceste beneficii vor fi acordate de către instituția competentă în conformitate cu legislația acelei Părți, ca și cum persoana dată ar fi fost locuit cu reședință pe teritoriul ei. Membrii familiei muncitorului pot primi beneficii în aceleași condiții. Totuși, primirea acestor beneficii, va fi condiționată, cu excepția cazurilor de urgență, de existența unui acord între autoritățile competente ale ambelor Părți, sau în imposibilitatea de a realiza aceasta, de autorizația prealabilă emisă de instituția competentă.

Articolul 17

Pensionarii și membrii familiei lor

1. Pensionarul, care primește pensie conform legislațiilor ambelor Părți Contractante va primi beneficii în natură conform legislației Părții Contractante, pe teritoriul căreia el locuiește cu reședință permanentă, ca și cum el ar fi fost pensionar numai conform legislației Părții date.
2. Pensionarul, care primește pensie conform legislației unei Părți Contractante și care locuiește cu reședință permanentă pe teritoriul altei Părți Contractante, va fi în drept să primească beneficii în natură cu condiția că el ar fi fost în drept să le primească dacă ar fi locuit cu reședință permanentă pe teritoriul primei Părți Contractante. Beneficiile în natură vor fi acordate de către instituția de la locul de reședință, în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea, ca și cum pensionarul ar fi fost în drept să primească astfel de beneficii conform legislației date. Totuși, costul lor va fi suportat de instituția competentă a celeilalte Părți.
3. În cazul în care membrii familiei pensionarului, care primește pensie conform legislației uneia sau ambelor Părți Contractante locuiesc cu reședință permanentă pe teritoriul unei Părți Contractante, alta decât pe teritoriul căreia locuiește însăși pensionarul, vor primi beneficii în natură, ca și cum pensionarul ar fi locuit cu reședință permanentă pe același teritoriu. Beneficiile în natură vor fi acordate de către instituția de la locul de reședință a membrilor familiei, în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea. Totuși, costul lor va fi suportat de către instituția de la locul de reședință a pensionarului.
4. Prevederile Articolului 14 și ale Articolului 15, aliniat 4 se vor aplica *mutatis mutandis*.

Articolul 18

Instituțiile de la locul de ședere sau reședință

Beneficiile menționate la Articolele 14 și 15 și la Articolul 17, aliniat 2 vor fi acordate:

în x
de către*)

în y
de către*)

(*) în cazul când există două sau mai multe scheme în fiecare Parte Contractantă, schema generală sau în imposibilitatea de a realiza aceasta, schema pentru muncitorii industriali.)

Articolul 19

Rambursarea

Alternativa 1:

1. Instituția competentă va rambursa suma de facto a beneficiilor în natură acordată din numele instituției de la locul de ședere sau reședință conform prevederilor Articolelor 14 și 15 și Articolului 17, aliniatele 2 și 3.
2. Autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante pot conveni asupra unor alte aranjamente de rambursare sau pot decide că nu vor exista rambursări de fonduri între instituțiile în cauză.

Alternativa 2:

1. Rambursarea costului beneficiilor în natură acordate conform Articolului 14, Articolului 15 și Articolului 17, aliniatele 2 și 3 va fi determinată și efectuată în conformitate cu regulamentele convenite de comun acord între autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante.
2. Autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante pot decide că nu va exista rambursări între instituțiile de asigurare în cauză.

SECȚIUNEA 2

BENEFICII DE INVALIDITATE, VÂRSTĂ ÎNAINȚATĂ ȘI PENTRU SUCCESORI

Articolul 20

Comasarea perioadelor de asigurare

1. În cazul în care legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea dreptului de a primi beneficii de încheierea unor perioade de asigurare, instituția care aplică acea legislație va ține cont, în măsura necesară de perioadele de asigurare încheiate conform legislației corespunzătoare a altei Părți Contractante, atâta timp cât ele nu se suprapun, ca și cum ar fi fost perioade încheiate conform legislației primei Părți.
2. În cazul în care legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea unor beneficii de încheierea unei perioade concrete în cadrul unei activități de muncă reglementată de o schemă specială sau în cadrul unei activități specificate de muncă sau post, numai perioadele încheiate conform schemei corespunzătoare sau, în lipsa unei atare scheme, în cadrul aceleiași activități de muncă sau post, după caz, conform legislației altei Părți Contractante vor fi luate în considerare pentru determinarea dreptului de a primi beneficii.
3. În cazul în care legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea beneficiilor de faptul ca persoana în cauză sau în cazul beneficiilor pentru succesori, ca decedatul să fi fost subiect al acelei legislații la momentul în care a apărut urgența, această condiție va fi considerată ca îndeplinită dacă persoana în cauză sau decedatul, după caz, a fost la acel moment subiect al legislației celeilalte Părți Contractante sau în imposibilitatea de a realiza aceasta, dacă

persoana în cauză sau succesorul are dreptul de a pretinde la beneficiile corespunzătoare conform legislației celeilalte Părți Contractante.

4. În cazul în care legislația unei Părți Contractante prevede că perioada de plată a pensiei este recunoscută pentru determinarea dreptului de a primi beneficii, instituția competentă a acelei Părți va ține cont, în acest scop, de orice perioadă pe parcursul căreia a fost plătită pensie conform legislației celeilalte Părți Contractante.
5. În cazul în care legislația unei Părți Contractante condiționează achitarea beneficiilor de invaliditate de faptul ca persoana în cauză să fi primit beneficii monetare de boală sau să fi fost incapabil de muncă pe parcursul unei perioade specificate, orice perioadă pe parcursul căreia, din punct de vedere a incapacității sale de muncă, el a primit, conform legislației celeilalte Părți Contractante, beneficii monetare în caz de boală sau în loc de acesta a continuat să primească remunerație sau salariu, se va lua în considerație.

Articolul 21

Acordarea beneficiilor

Alternativa 1: (calcularea în baza metodei "Pro rata temporis")

1. În cazul în care o persoană a fost supusă succesiv sau alternativ legislațiilor ambelor Părți Contractante, instituția fiecărei Părți va determina, conform legislației aplicate de ea, dacă această persoană sau succesorii ei se califică pentru primirea beneficiilor, ținându-se cont, după caz, de prevederile Articolului 20.
2. În cazul în care persoana în cauză satisface condițiile specificate la aliniatul 1 al prezentului Articol conform legislației unei Părți Contractante fără a ține cont de prevederile Articolului 20, instituția competentă a Părții Contractante date va calcula beneficiile numai în baza perioadelor încheiate conform legislației aplicate de ea.
3. În cazul în care persoana în cauză satisface condițiile specificate la aliniatul 1 al prezentului Articol conform legislației oricărei Părți Contractante, ținându-se cont numai de prevederile Articolului 20, instituția competentă a Părții Contractante date va calcula beneficiile după cum urmează:
 - (a) instituția competentă va calcula suma teoretică a beneficiilor plătibile, dacă toate perioadele încheiate conform legislației ambelor Părți Contractante au fost încheiate numai conform legislației aplicate de instituția dată;
 - (b) totuși, în cazul beneficiilor, suma cărora nu depinde de durata perioadelor încheiate, acea sumă va fi considerată ca suma teoretică menționată la sub-aliniatul precedent;
 - (c) instituția competentă va calcula apoi suma de facto a beneficiului plătit de către ea persoanei în cauză în baza sumei teoretice calculate în conformitate cu prevederile sub-aliniatului a sau ale sub-aliniatului b ale prezentului aliniat, după caz, și în proporție cu raportul dintre perioadele încheiate înainte de producerea

situației de urgență conform legislației aplicate de ea și suma totală a perioadelor încheiate înainte de producerea situației de urgență, conform legislației ambelor Părți Contractante.

- (d) dacă suma totală a perioadelor încheiate conform legislației ambelor Părți Contractante înainte de producerea situației de urgență depășește perioada maximală cerută de legislația oricărei Părți pentru primirea beneficiului deplin, instituția acelei Părți, va ține cont, la aplicarea prevederilor sub-aliniatului a al prezentului aliniat, de această perioadă în loc de suma totală a perioadelor încheiate, fără a fi obligată totuși să acorde un beneficiu mai mare decât suma beneficiului deplin prevăzut de legislația aplicată de ea.
4. În cazul în care legislația unei Părți Contractante prevede că suma beneficiului, cu excepția beneficiilor în bază testării de mijloace disponibile pentru a asigura un venit minimal, va varia în dependență de numărul de membri ai familiei, instituția competentă a acelei Părți va ține cont și de membrii familiei cu reședința pe teritoriul altei Părți Contractante, ca și cum ei ar fi locuit cu reședința permanentă pe teritoriul primei Părți.

Alternativa 2: (Calcularea directă)

1. În cazul în care conform legislației unei Părți Contractante există dreptul de a primi beneficii și fără aplicarea Articolului 20, instituția competentă a Părții date va determina suma beneficiilor plătibile numai în baza perioadelor de asigurare încheiate conform legislației date.
2. În cazul în care conform legislației unei Părți Contractante dreptul de a primi beneficii există numai după aplicarea Articolului 20, instituția competentă a Părții date va determina suma beneficiului plătibil numai în baza perioadelor de asigurare încheiate conform legislației date și în conformitate cu următoarele prevederi:
 - (a) beneficiile sau o parte a beneficiilor suma cărora, conform legislației unei Părți Contractante nu depinde de durata perioadelor de asigurare încheiate vor fi calculate în proporție cu raportul duratei perioadelor de asigurare recunoscute pentru calculare conform prezentei legislații până la 30 ani, dar nu mai mult de suma deplină a beneficiului.
 - (b) în cazul în care conform legislației unei Părți Contractante, perioadele ulterioare survenirii situației de urgență sunt recunoscute pentru calcularea beneficiilor de invaliditate sau pentru succesori, aceste perioade vor fi recunoscute numai în proporție cu raportul duratei perioadelor de asigurare, care urmează a fi luate în considerare pentru calculare conform prezentei legislații și două treimi din perioada dintre data la care persoana în cauză a atins vârsta de 16 ani și data la care a survenit situația de urgență, dar nu mai mult decât perioada completă.
 - (c) sub-aliniatul a nu se va aplica față de:
 - (i) beneficii obținute în rezultatul asigurării suplimentare,

(ii) beneficii obținute în rezultatul testării mijloacelor disponibile pentru a asigura un venit minimal.

3. În cazul în care legislația unei Părți Contractante prevede că suma beneficiului, cu excepția beneficiilor în bază testării de mijloace disponibile pentru a asigura un venit minimal, va varia în dependență de numărul de membri ai familiei, instituția competentă a acelei Părți va ține cont și de membrii familiei cu reședința pe teritoriul altei Părți Contractante, ca și cum ei ar fi locuit cu reședința permanentă pe teritoriul primei Părți.

Articolul 22

Perioada de asigurare mai mică de un an

1. Fără a ține cont de prevederile Articolului 21, în cazul în care durata totală a perioadelor de asigurare încheiate conform legislației unei Părți Contractante este mai mică de un și unde, numai în baza acestor perioade, nu există dreptul de a primi beneficii conform acelei legislații, instituția Părții în cauză nu va fi obligată să plătească beneficii pentru perioadele menționate.
2. Perioadele de asigurare menționate la aliniatul precedent vor fi luate în considerare de către instituția altei Părți Contractante în scopul aplicării prevederilor Articolului 21 (Alternativa 2 a Articolului 21), ca și cum aceste perioade ar fi fost încheiate conform legislației aplicate de ea, cu excepția acelor prevăzute la aliniatul 3 (c) a acestui articol (Alternativa 1 a Articolului 21).

SECȚIUNEA 3

ALOCAȚII ÎN CAZ DE DECES

Articolul 23

Comasarea perioadelor de asigurare și acordarea alocațiilor în caz de deces

1. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea beneficiilor de încheierea perioadelor de asigurare, instituția competentă a acelei Părți, va ține cont, în măsura necesară, de perioadele de asigurare încheiate conform legislației celeilalte Părți Contractante, atâta timp cât ele nu se suprapun, ca și cum ele ar fi fost perioade încheiate conform legislației primei Părți.
2. Dacă o persoană decedează pe teritoriul unei Părți Contractante, moartea lui va fi tratată, în scopul solicitării unor alocații în caz de deces conform legislației unei Părți Contractante, ca și cum s-ar fi produs pe teritoriul acelei Părți Contractante.
2. Dacă dreptul de a primi alocații în caz de deces există conform legislației ambelor Părți Contractante, fie în virtutea prezentului Acord sau altfel:
 - (a) alocațiile vor fi plătite numai conform legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia a survenit decesul; sau

- (b) dacă decesul nu survine pe teritoriul uneia din Părțile Contractante, alocațiile se vor plăti numai conform legislației Părții Contractante conform legislației căreia persoana, în baza asigurării căreia dreptul de a primi alocații în caz de deces este determinat, a fost ultima dată asigurată înainte de deces.

SECȚIUNEA 4

BENEFICII CA REZULTAT AL UNEI LEZIUNI SAU BOLI LEGATE DE O ACTIVITATE DE MUNCĂ

Articolul 24

Expunerea la același risc pe teritoriul ambelor Părți Contractante

1. În cazul în care o persoană contractează o boală ca rezultat al unei activități de muncă după angajarea într-o activitate de muncă probabilă să cauzeze această boală conform legislației ambelor Părți Contractante, orice beneficiu la care ea sau succesorii ei au dreptul va fi acordat exclusiv conform legislației ultimei Părți Contractante, condițiile căreia au fost satisfăcute, luându-se în considerare, după caz, prevederile aliniatelor 2-4 ale prezentului Articol.
2. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea beneficiilor în caz de boală obținută ca rezultat al unei activități de muncă de faptul ca boală în cauză să fie prima dată diagnosticată pe teritoriul ei, această condiție va fi considerată ca satisfăcută dacă boala dată a fost prima dată diagnosticată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.
3. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează explicit sau implicit acordarea beneficiilor în caz de boală obținută ca rezultat al unei activități de muncă de faptul ca boală în cauză să fie diagnosticată pe parcursul unei perioade concrete de timp după încheierea ultimei activități de muncă, probabilă să cauzeze boala dată, instituția competentă a Părții Contractante date, la stabilirea perioadei când activitatea de muncă dată a fost urmată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, va ține cont, în măsura necesară de orice activitate de muncă similară urmată conform legislației celeilalte Părți Contractante, ca și cum această activitate de muncă a fost înfăptuită conform legislației primei Părți Contractante.
4. Dacă legislația unei Părți Contractante cere explicit sau implicit ca acordarea beneficiilor în caz de boală obținută la locul de muncă să fie supusă condiției ca ocupația probabilă să cauzeze boală dată să fi fost urmată pe parcursul unei perioade specifice de timp, instituția competentă a acelei Părți Contractante va ține cont, în măsura necesară, de perioadele pe parcursul căreia o astfel de activitate a fost urmată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în scopul efectuării calculelor.

Alternativa 1:

5. În cazurile de pneumoconioză sclerogenică,

Alternativa a:

Costul beneficiilor monetare

Alternativa b:

costul pensiilor pentru boală obținută la locul de muncă va fi împărțit între Părțile Contractante, în proporție cu raportul dintre durata perioadelor încheiate conform legislației fiecărei Părți Contractante și durata totală a perioadelor încheiate conform legislațiilor ambelor Părți Contractante.

Alternativa 2:

5. În cazurile de pneumoconioză sclerogenică, instituția competentă a unei Părți Contractante va acorda pensia în proporție cu raportul dintre durata perioadelor de asigurare menționate la Articolul 20, încheiate conform legislației fiecărei Părți Contractante și durata totală a perioadelor încheiate conform legislației ambelor Părți Contractante.

Articolul 25

Reședința sau șederea pe teritoriul celeilalte Părți Contractante

1. Persoanele, care au obținut o leziune corporală sau au contractat o boală ca rezultat al unei activități de muncă și care locuiesc cu reședința permanentă sau se află pe teritoriul unei Părți Contractante, alta decât cea a instituției competente, va primi pe teritoriul acelei Părți Contractante beneficii în natură acordate din contul instituției competente de către instituția de la locul de reședință sau ședere în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ultima instituție, ca și cum acești muncitori ar fi fost afiliați la ea.
2. Beneficiile monetare vor fi plătite de către instituția competentă în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea.
3. Prevederile Articolului 14, aliniat 2 se vor aplica *mutatis mutandis*.
4. Beneficiile prevăzute la aliniatul 1 vor fi acordate
 în x
 de către,
 în y
 de către
5. Pentru rambursarea costului beneficiilor în natură prevăzute la aliniatul 1, prevederile Articolului 18 se vor aplica *mutatis mutandis*.

Articolul 26

Agravarea unei boli obținute la locul de muncă pentru care au fost acordate beneficii

În cazul în care persoana care a contractat o boală la locul de muncă a primit sau primește compensație de la instituția unei Părți Contractante, și, în cazul unei agravări a stării lui, solicită beneficii din partea instituției celeilalte Părți Contractante, se vor aplica următoarele prevederi:

- (a) dacă persoana în cauză nu a fost angajată, conform legislației celei de a doua Părți Contractante, într-o activitate de muncă probabilă să cauzeze sau să agraveze boală dată, instituția competentă a primei Părți va suporta costul beneficiilor, ținând cont de agravare, în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea;
- (b) dacă persoana în cauză a fost angajată într-o astfel de activitate de muncă conform legislației celei de a doua Părți, instituția competentă a Părții Contractante va suporta costul beneficiilor, fără a ține cont de agravare, în conformitate cu prevederile legislației aplicate de ea: instituția competentă a celei de a doua Părți Contractante va acorda muncitorului un beneficiu suplimentar suma căruia va fi egală cu diferența dintre suma beneficiului plătit după agravare și suma beneficiului, care conform prevederilor legislației aplicate de instituția dată, a fost plătit înainte de agravare, dacă boala dată a fost contractată conform legislației Părții Contractante date.

SECȚIUNEA 5

BENEFICII DE ȘOMAJ

Articolul 27

Comasarea perioadelor de asigurare

1. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea beneficiilor de încheierea perioadelor de asigurare, instituția competentă a acelei Părți, va ține cont, în măsura necesară, de perioadele de asigurare încheiate conform legislației corespunzătoare a celeilalte Părți Contractante, atâta timp cât ele nu se suprapun, ca și cum ele ar fi fost perioade încheiate conform legislației primei Părți.
2. Prevederile aliniatului precedent al prezentului Articol se vor aplica *mutatis mutandis*, în cazul în care legislația unei Părți Contractante prevede că durata perioadei pe parcursul căreia se pot acorda beneficii depinde de durata perioadelor încheiate.

Articolul 28

Muncitorii de frontieră

1. Muncitorul de frontieră, care este parțial sau cu intermitențe fără muncă în cadrul întreprinderii care l-a angajat, va fi în drept să primească beneficii în conformitate cu prevederile legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia este amplasată întreprinderea, ca și cum el ar fi locuit pe teritoriul acelei Părți; aceste beneficii vor fi acordate de către instituția competentă.

Alternativa 1

2. Muncitorul de frontieră, care este total fără muncă, va fi în drept să primească beneficii în conformitate cu legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia el locuiește, ca și cum ar fi fost subiect al legislației date pe parcursul ultimului său servici; acest beneficiu va fi acordat de către instituția de la locul de reședință din contul său.

Alternativa 2:

2. Muncitorul de frontieră, care este total fără de muncă va fi în drept să primească beneficii în conformitate cu prevederile Părții Contractante pe teritoriul căreia este amplasată întreprinderea care l-a angajat ultima dată, chiar și dacă el locuiește pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Aceste beneficii vor fi acordate de către instituția de la locul de reședință din contul instituției competente a Părții Contractante pe teritoriul căreia este amplasată întreprinderea.
3. Muncitorul de frontieră nu poate pretinde la beneficii conform legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia este locuiește, atâta timp cât el este în drept să primească beneficii conform prevederilor aliniatului 1.

SECȚIUNEA 6

BENEFICII DE FAMILIE

Articolul 29

Comasarea perioadelor de asigurare

Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează acordarea beneficiilor de încheierea perioadelor de asigurare, instituția competentă a acelei Părți, va ține cont, în măsura necesară, de perioadele de asigurare încheiate conform legislației celeilalte Părți Contractante, atâta timp cât ele nu se suprapun, ca și cum ele ar fi fost perioade încheiate conform legislației primei Părți.

Articolul 30

Acordarea beneficiilor de familie

Alternativa 1:

1. Persoanele, care sunt subiecți ai legislației unei Părți Contractante vor fi în drept, din punct de vedere a membrilor familiei lor, care locuiesc cu reședință permanentă pe teritoriul altei Părți Contractante, să primească beneficiile de familie prevăzute de legislația primei Părți Contractante, ca și cum acei membri ar fi locuit cu reședință permanentă pe teritoriul Părții Contractante date.
2. Beneficiile de familie vor fi plătite în conformitate cu legislația Părții Contractante, subiect al legislației căreia este beneficiarul, chiar și dacă

beneficiarul locuiește cu reședință permanentă sau se află pe teritoriul altei Părți Contractante. În acest caz, prin acordul comun al instituției competente și instituției de la locul de reședință a membrilor familiei, se pot plăti beneficii de familie prin intermediul ultimei instituții din numele instituției competente.

Alternativa 2:

1. Persoanele, care sunt subiecți ai legislației unei Părți Contractante vor fi în drept, din punct de vedere a membrilor familiei lor, care locuiesc cu reședință permanentă pe teritoriul altei Părți Contractante, să primească beneficiile de familie prevăzute de legislația celei de a doua Părți, ca și cum aceste persoane ar fi fost subiecți ai legislației sale.

alternativa a

2. Beneficiile de familie vor fi plătite membrilor familiei de către instituția de la locul lor de reședință, în conformitate cu prevederile legislației aplicate de instituția dată, din contul instituției competente, într-o sumă, care nu va depăși suma beneficiilor plătibile de către ultima instituție.

alternativa b

2. În cazul în care membrii familiei unei persoane, care muncește sau locuiește pe teritoriul unei Părți Contractante, locuiesc pe teritoriul altei Părți Contractante, beneficiile de familie vor fi plătite lor de către și din contul instituției de la locul lor de reședință.

Articolul 31

Acordarea beneficiilor de familie

În cazul în care dreptul de a primi beneficii de familie există conform legislației ambelor Părți Contractante pentru același membru al familiei și aceeași perioadă, beneficiile de familie vor fi acordate în conformitate cu legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia locuiește cu reședință permanentă membrul familiei, iar dreptul de a primi beneficii plătibile în conformitate cu legislația altei Părți Contractante este suspendat până la suma prevăzută de legislația fostei Părți Contractante.

PARTEA IV

PREVEDERI DIVERSE

Articolul 32

Aranjamente de administrare și cooperare

1. Autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante vor determina măsurile administrative necesare pentru aplicarea prezentului Acord.

2. Autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante vor comunica uneia alteia, cât mai degrabă posibil, toată informația despre măsurile întreprinse de ele pentru aplicarea prezentului Acord sau despre modificările la legislația națională în măsura în care aceste modificări afectează aplicarea prezentului Acord.
3. Autoritățile competente ale ambelor Părți vor crea organe de legătură în scopul facilitării implementării prezentului Acord.
4. Autoritățile și instituțiile competente ale ambelor Părți Contractante se vor ajuta una pe alta în orice chestiuni legate de aplicarea prezentului Acord, ca și cum această chestiune ar afecta legislația lor proprie. Acest ajutor va fi pe gratis.
5. Dacă o persoană locuiește cu reședință permanentă sau se găsește pe teritoriul unei Părți Contractante și a solicitat sau primește beneficii conform legislației celeilalte Părți Contractante, iar un examen medical este necesar, instituția competentă sau instituția de la locul de reședință permanentă sau temporară a primei Părți Contractante va organiza examenul dat, dacă instituția competentă a ultimei Părți Contractante solicita organizarea lui. Costul examenului va fi suportat, în principiu, de către instituția competentă a Părții Contractante, care a solicitat examenul medical.
6. Cu excepția cazurilor când dezvăluirea informației este cerută conform legislației unei Părți Contractante, orice informație despre o persoană, care este trimisă unei Părți Contractante de către altă Parte Contractantă în conformitate cu și în scopul prezentului Acord va fi considerată confidențială și va fi folosită doar în scopul implementării prezentului Acord și a legislației aplicate de prezentul Acord.

Articolul 33

Folosirea limbilor oficiale

1. În scopul aplicării prezentului Acord, autoritățile și instituțiile celor două Părți Contractante pot comunica una cu alta și cu toate părțile interesate, indiferent de locul lor de reședință, direct în limbile lor oficiale.
2. Nici o cerere sau document nu va fi respins din motiv că este scris într-o limbă oficială a celeilalte Părți Contractante.

Articolul 34

Scutirea de plăți și autentificare

1. Dacă legislația unei Părți Contractante prevede că orice certificat sau alt document, care este prezentat conform legislației Părții Contractante date va fi scutit, total sau parțial de orice taxe, impozite legale, plăți consulare sau administrative, astfel de scutire se va aplica și față de orice certificat sau alt document, prezentat conform legislației altei Părți Contractante sau în conformitate cu prezentul Acord.

2. Toate declarațiile, documentele și certificatele de orice tip necesare în scopurile prezentului Acord vor fi scutite de autentificare de către autoritățile diplomatice sau consulare.

Articolul 35

Prezentarea unei cereri sau apel

Orice cerere sau apel, care în scopurile legislației uneia din Părțile Contractante, trebuie prezentată într-un termen prescris unei instituții a Părții Contractante date, va fi tratată ca fiind prezentată instituției date, dacă este prezentată în același termen unei instituții corespunzătoare a celeilalte Părți Contractante.

Articolul 36

Răspunderea pentru parte terță

Dacă o persoană primește beneficii conform legislației unei Părți Contractante pentru o leziune corporală obținută sau menținută pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, drepturile instituției plătitoare, care trebuie să plătească beneficii pentru o parte terță obligată să plătească despăgubire, vor fi reglementate în următorul mod:

- (a) în cazul în care instituția dată, conform legislației aplicate de ea, substituie beneficiarul în orice drepturi de care el poate dispune împotriva unei părți terțe, această substituie va fi recunoscută de celalaltă Parte Contractantă; și
- (b) în cazul în care instituția menționată dispune de un drept direct împotriva unei părți terțe, acest drept va fi recunoscut de celalaltă Parte Contractantă.

Articolul 37

Recuperarea plăților excesive

1. Dacă la evaluarea sau revizuirea beneficiilor de invaliditate, vârstă înaintată sau beneficii pentru succesori conform prevederilor Acordului, instituția unei Părți Contractante a plătit beneficiarului o sumă mai mare decât suma la care avea dreptul, ea poate solicita instituției celeilalte Părți Contractante responsabile de plata beneficiilor corespunzătoare persoanei date să rețină suma supraplată din orișicare datorii față de această persoană. Ultima instituție va transfera suma reținută instituției creditoare. Dacă recuperarea nu este posibilă în acest mod, se vor aplica prevederile următorului alineat.
2. În cazul în care instituția unei Părți Contractante a plătit unui beneficiar o sumă mai mare decât cea la care avea dreptul, această instituție poate, în condițiile și în măsura permisibilă conform legislației aplicate de ea, solicita instituției celeilalte Părți Contractante responsabile de achitarea unor beneficii acestei persoane să rețină suma supraplată din plățile pe care le face persoanei date. Ultima instituție va reține suma dată în măsura în care această reținere este permisă conform

legislației aplicate de ea, ca și cum această supraplată ar fi fost făcută de ea și va transfera suma reținută instituției creditoare.

3. În cazul în care instituția unei Părți Contractante a făcut o plată a beneficiului în avans pentru o perioadă pe parcursul căreia beneficiarul a fost în drept să primească beneficiul corespunzător conform legislației Părții Contractante date, ea poate solicita instituției celeilalte Părți Contractante să rețină suma avansului din plățile plătibile lui pentru aceiași perioadă. Ultima instituție va reține suma dată și o va transfera instituției creditoare.

Articolul 38

Procedurile de punere în aplicare

1. Deciziile finale emise de instanțele de judecată ale unei Părți Contractante, precum și documentele finale emise de o autoritate sau instituție a unei Părți Contractante privitor la contribuțiile de asigurare socială și alte cereri vor fi recunoscute pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.
2. Recunoașterea poate fi refuzată numai dacă este contrar ordinei publice a Părții Contractante pe teritoriul căreia decizia sau documentul trebuie puse în practică.
3. Deciziile și documentele finale recunoscute conform alineatului 1 al prezentului Articol vor fi puse în practică pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Procedura de punere în aplicare va fi în conformitate cu legislația, care reglementează punerea în aplicare a acestor decizii sau documente ale Părții Contractante pe teritoriul căreia are loc punerea în aplicare. Decizia sau documentul trebuie să fie însoțite de un certificat, care ar indica punerea sa în aplicare (clauza de punere în aplicare).
3. Contribuțiile întârziate plătibile instituției unei Părți Contractante, în orice procedură de falimentare sau punere în aplicare forțată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, vor fi soluționate în aceeași ordine ca și cererile echivalente din teritoriul Părții Contractante date.

Articolul 39

Valuta plăților

1. Plata oricărui beneficiu în conformitate cu acest Acord poate fi făcută în valuta Părții Contractante, instituția competentă a căreia face plata și oricare plată de acest gen va constitui o absolvire totală a obligațiunii pentru care plata este efectuată.
2. Dacă conform Acordului, instituția unei Părți Contractante este obligată să plătească sume prin intermediul rambursării unui beneficiu acordat de instituția celeilalte Părți Contractante, obligațiunea sa va fi exprimată în valuta celei de a

doua Părți. Prima instituție își poate legal îndeplini obligațiunea în acea valută, doar dacă Părțile Contractante nu convin asupra altor modalități.

Articolul 40

Soluționarea litigiilor

1. Autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante vor depune toate eforturile rezonabile pentru soluționarea prin acord reciproc a oricăror litigii privind interpretarea sau aplicarea prezentului Acord.
- [2. Dacă un litigiu nu poate fi soluționat precum specificat la aliniatul precedent, el va fi transmis, la cererea autorității competente a unei Părți Contractante, unui tribunal de arbitrare, care va avea următoarea componență:
 - (a) fiecare Parte Contractantă va desemna un arbitru în termen de o lună de la data recepționării cererii de arbitrare. Cei doi arbitri vor desemna un al treilea arbitru, care nu va fi cetățean al uneia din Părțile Contractante (pe parcursul a două luni din data la care Partea Contractantă, care a desemnat ultima arbitru, a informat cealaltă Parte Contractantă despre acest lucru);
 - (b) dacă, pe parcursul perioadei prescrise, o Parte Contractantă nu reușește să desemneze un arbitru, cealaltă Parte Contractantă poate solicita Președintelui Curții Internaționale de Justiție sau în cazul în care el este cetățean al uneia din Părțile Contractante, Vicepreședintelui sau următorului judecător superior al acestei Curți, care nu este cetățean al uneia din Părțile Contractante, să facă această desemnare. O procedură similară poate fi aplicată la cererea unei Părți Contractante în cazul în care cei doi arbitri nu reușesc să desemneze un al treilea arbitru.
3. Decizia tribunalului internațional, care va fi obligatorie pentru ambele Părți Contractante, va fi luată prin majoritatea de voturi. Tribunalul de arbitrare va stabili propriile reguli de procedură, iar cheltuielile lui vor fi suportate în mod egal de ambele Părți Contractante.

PARTEA V

PREVEDERI TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 41

Prevederi tranzitorii

Alternativa 1:

1. Prezentul Acord nu va conferi careva drepturi pentru perioade anterioare intrării sale în vigoare.

2. Toate perioadele de asigurare încheiate conform legislației unei Părți Contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord vor fi luate în considerare în scopul stabilirii drepturilor care provin din prezentul Acord.
3. Subiect al alineatului 1 al prezentului Articol, drepturi pot apărea conform prezentului Acord chiar și față de o situație de urgență, care a apărut înainte de intrarea lui în vigoare.
4. Orice beneficiu plătit doar în virtutea prezentului Acord va fi determinat, la cererea persoanei în cauză și în conformitate cu prevederile prezentului Acord și va deveni efectiv de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, doar dacă drepturile determinate anterior nu au dus la achitarea unei sume fixe.
5. În cazul în care cererea menționată la alineatul 4 al prezentului Articol este prezentată în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, drepturile care apar în conformitate cu prevederile prezentului Acord vor fi conferite de la acea dată, iar prevederile legislației oricărei Părți Contractante ce țin de anularea sau limitarea drepturilor nu vor fi invocate împotriva persoanei în cauză.
6. Orice beneficiu, stabilit înainte de data intrării în vigoare a prezentului Acord nu va fi recalculat.

Alternativa 2:

1. Orice drept de a primi beneficii, obținut de persoana dată înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord se va păstra. În scopul prezentului alineat, expresia „orice drept de a primi beneficii, obținut” va include în cazul în care cereri întârziate sunt admise, orice drept pe care o persoană l-ar fi avut dacă l-ar fi cerut la timp.
2. Dacă, de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, nici o cerere de a primi beneficii nu a fost determinată și în cazul în care acest drept a apărut înainte de această dată, cererea va fi determinată conform legislației aplicabile la data obținerii acestui drept și va fi determinat din nou în conformitate cu prezentul Acord de la data intrării sale în vigoare. Suma determinată conform prezentului Acord va fi conferită de la data intrării sale în vigoare dacă această sumă este mai favorabilă decât suma determinată conform legislației aplicabile înainte de această dată.
3. Beneficii sau alte sume fixe se vor plăti în conformitate cu prezentul Acord pentru evenimente, care s-au produs înainte de data intrării sale în vigoare, cu excepția leziunilor corporale susținute sau a unei boli legate de o activitate de muncă contractată înainte de acea dată, care nu vor fi, numai în virtutea prezentului Acord, tratate ca leziune sau boală legate de o activitate de muncă, dacă nu au fost tratate ca atare conform oricărei legislații sau Acord în vigoare la momentul când au fost susținute sau contractate. În scopul determinării cererilor în conformitate cu prezentul Acord, se va ține cont, în măsura necesară, de perioadele de asigurare încheiate înainte de data intrării sale în vigoare.

4. Prezentul Acord nu va conferi careva drepturi de a primi beneficii pentru orice perioadă anterioară datei intrării sale în vigoare.
5. În scopul aliniatului 1 și a primei propoziții a aliniatului 3 de mai sus:
 - (a) orice drept de a primi beneficii va fi determinat din nou, la cererea persoanei în cauză, în conformitate cu prezentul Acord și va fi valabil de la data intrării în vigoare a prezentului Acord, cu condiția că cererea a fost prezentată în termen de doi ani din data intrării lui în vigoare, și dacă aplicabil, beneficiul va fi plătit la o rată mai mare decât ultima dată;
 - (b) dacă cererea de a primi beneficii, care urmează a fi determinată din nou, este prezentată în termen de mai mult de doi ani din data intrării în vigoare a prezentului Acord, plata beneficiilor și a oricăror plăți restante va fi făcută în conformitate cu legislația respectivă.

Articolul 42

Ratificarea

1. Prezentul Acord urmează a fi ratificat, iar schimbul instrumentelor ratificării va fi făcut cât mai degrabă posibil.
2. Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a celei de a treia luni următoare lunii în care schimbul instrumentelor de ratificare a fost făcut.

Articolul 43

Durata Acordului

Prezentul Acord va rămâne valabil pe o perioadă nehotărâtă. Fiecare Parte Contractantă poate denunța prezentul Acord la sfârșitul anului calendaristic, trimițând o înștiințare în scris cu trei luni înainte celeilalte Părți Contractante.

Articolul 44

Încetarea Acordului

1. În cazul denunțării prezentului Acord, toate drepturile obținute conform prevederilor sale se vor păstra.
2. Drepturile în curs de obținere pentru perioade anterioare datei la care denunțarea intră în vigoare nu vor fi anulate ca rezultat al denunțării; recunoașterea lor ulterioară continuă va fi stabilită printr-un acord sau în imposibilitatea de a încheia un astfel de acord, prin legislația aplicată de instituția în cauză.

Ca mărturie a celor menționate mai sus, subsemnații, fiind autorizați respectiv, au semnat prezentul Acord.

Podus în (...), la data de (...), în două exemplare în limbile (...) și (...), ambele texte având aceeași putere juridică.

RAPORT EXPLICATIV
PRIVIND PREVEDERILE MODEL
DE COORDONARE A SCHEMELOR DE ASIGURARE SOCIALĂ
ÎN CADRUL ACORDURILOR BILATERALE

Introducere

1. Coordonarea schemelor de asigurare socială a diferitor țări este prevăzută să abordeze probleme specifice cu care se confruntă în special migrații, ca rezultat al statutului lor de străini. Pentru a fi eficientă, această coordonare trebuie să includă eliminarea prevederilor discriminatorii în bază de naționalitate, neutralizarea restricțiilor privind aplicarea teritorială a legislației, elaborarea unor dosare (baze de date) naționale de asigurare pentru migrații și stabilirea unei cooperări între instituțiile de asigurare socială naționale și organele responsabile pentru acordarea beneficiilor, precum și împărțirea costurilor asistenței reciproce pe probleme administrative.
2. Coordonarea include aplicarea, într-o formă sau alta, a patru principii de bază prevăzute să ofere migraților protecție atotcuprinzătoare:
 - egalitate în tratament: în Statele obligate de instrument, migrații trebuie să aibă aceleași drepturi și obligațiuni de asigurare socială ca și cetățenii ei în aceleași circumstanțe;
 - determinarea legislației aplicabile: trebuie să se asigure că migrații sunt, în ce privește aceeași activitate de muncă, subiecți ai prevederilor numai unei singure țări;
 - menținerea drepturilor obținute: numai dreptul de a primi beneficii, care a fost sau este obținut pe teritoriul unui Stat obligat de instrument trebuie să rămână disponibil migrantului în cauză pe teritoriul altui Stat;
 - acordarea beneficiilor peste hotare: acordarea beneficiilor obținute în unul din State trebuie asigurată beneficiarilor pe teritoriul celui alt Stat obligat de instrument.
3. Regulile ce țin țin de coordonare sunt prevăzute să asigure că schemele diferitor țări sunt legate un cu alta, fără a crea un sistem de asigurare socială comun. Dacă dorim ca regulile să fie eficiente, trebuie să ținem cont de trăsăturile specifice ale fiecărui act legislativ relevant. În special, este necesar de stabilit o legătură între schemele de asigurare și cele universale și să se asigure drepturi echitabile de a primi beneficii, nivelul cărora nu va depinde de durata perioadelor de referință încheiate, deasemenea să se asigure că beneficiile necontributorii să fie acordate peste hotare, fără aplicarea testului de mijloace disponibile.

4. Instrumentele bilaterale, care se bazează pe legislația a două state contractante, oferă o metodă de abordare mai adecvată a cerințelor legislațiilor țărilor date. Totuși, acordurile bilaterale nu întotdeauna soluționează dificultățile cetățenilor altor țări, care sunt subiecți ai legislațiilor a două state contractante; acest lucru depinde de domeniul personal.

Explicațiile la condițiile fiecărui Articol al prevederilor model sunt indicate mai jos, în măsura în care au fost considerate necesare.

Articolul 1

Definiții

Prezentul Articol conține definiții a termenilor folosiți în prezentul Acord. Pentru a face acești termeni mai clari, este necesar de definit tot ce nu este definit în același fel în legislațiile ambelor țări și să se dea explicație adecvată în cazurile în care în legislațiile ambelor țări se folosesc diferite cuvinte pentru a descrie situații de urgență și/sau beneficii similare sau paralele.

Articolul 1 (a):

Formularea „x înseamnă și y înseamnă” din Articolul 1 (a) este folosit din motive practice pentru a permite abrevierea denumirilor Părților Contractante. De exemplu: „Austria” înseamnă „Republica Austria” sau „U.K.” înseamnă „Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord”.

Articolul 2

Domeniul material

1. Majoritatea instrumentelor bilaterale, încheiate între țările Europei de Vest acoperă toate tipurile de situații de urgență prevăzute de legislația privind asigurarea socială. Deaceia sunt numite „convenții generale privind asigurarea socială”. Unele, totuși, se limitează la unele tipuri de situații de urgență.
2. Plus la aceasta, aceste instrumente acoperă în mod normal scheme generale, care se aplică fără distincție față de toate persoanele vizate, de exemplu persoanele angajate, populația lucrătoare sau persoane cu reședință permanentă. Ele pot fi extinse împreună sau separat și asupra schemelor speciale, care se aplică față de o singură categorie de activitate de muncă (mineri, pescari, persoane auto-angajate).
3. În sfârșit, în dependență de circumstanțe, instrumentele bilaterale se pot aplica atât față de schemele contribuitorii sau ne-contributorii (scheme pentru acordarea beneficiilor, acordarea cărora nu depinde de contribuția directă a persoanelor protejate sau a patronilor lor).
4. Domeniul material real al unui acord poate fi descris prin citarea bazei legale sau a schemelor naționale (de exemplu: „legea federală privind asigurarea în caz de boală” sau „asigurarea în caz de boală – Alternativa 1”) sau făcând direct referință la

diferite beneficii (în conformitate cu metoda de abordare prevăzută de Alternativa 2 a Articolului 2 al Convenției Europene privind asigurarea socială).

Articolul 3

Domeniul personal

În general, instrumentele bilaterale se aplică față de toți cetățenii Statelor Contractante, în măsura în care ei sunt acoperiți de legislație în problemele prevăzute de aceste instrumente. Ca rezultat, instrumentele pot acoperi toate categoriile de muncitori (angajați, auto-angajați, de frontieră, sezonieri, ș.a.m.d.) sau toate persoanele cu reședință, inclusiv cei fără de loc de muncă, în cazul unei limitări la cetățeni în general. Ele se mai aplică și față de membrii familiei cetățenilor statelor contractante și succesorii lor, indiferent de naționalitatea lor, în cazul în care drepturile lor provin de la drepturile obținute de acei cetățeni. Unele instrumente bilaterale acoperă un domeniu personal mai mare, care se extinde asupra tuturor persoanelor asigurate, indiferent de naționalitatea lor, apatrizi și refugiați, membrii familiilor lor și succesorii lor, cu reședința pe teritoriul unuia din statele contractante.

Articolul 4

Tratament egal

1. Legislația și practica națională deseori limitează tratamentul egal al cetățenilor și ne-cetățenilor, în special în ce privește dreptul la beneficii. Categoriile de beneficii cel mai des vizate includ tot felul de beneficii ne-contributorii, conform schemelor tranzitorii, beneficiile de șomaj și alocațiile de familie. Plus la aceasta, situațiile de genul reședinței peste hotare, deseori conduc la aplicarea unor prevederi legale restrictive, în special în ce privește beneficiile de invaliditate, vârstă înaintată sau succesorii, precum și față de leziunile și bolile legate de o activitate de muncă. Iată de ce, diversele instrumente de coordonare stabilesc principiul tratamentului egal. Instrumentele bilaterale existente în general prevăd aplicarea acestui principiu fundamental, când cetățenii unui stat contractant sunt subiecți ai obligațiilor și în drept să primească beneficiile prevăzute de legislația celui alt stat contractant în aceleași condiții ca și cetățenii săi proprii.
2. Totuși, instrumentele bilaterale nu conferă tratament egal general și necondițional în fiecare caz. Ele sunt de obicei bazate pe principiul reciprocității, făcând naționalitatea unui stat contractant ca condiție, deși un număr crescând de instrumente prevăd și principiul tratării egale a tuturor persoanelor, care sunt sau au fost subiecți ai legislației statelor contractante. Mai mult, în dependență de natura și metoda de abordare generală, sistemele naționale pot include condiții privitor la perioada de reședință necesară pentru acordarea unor beneficii sau la locul unde ele pot fi acordate. Astfel, tratamentul egal privind beneficiile ne-contributorii deseori este subiect al încheierii unei perioade concrete de reședință. Această cerință este în special compreensibilă în cazul beneficiilor de lungă durată, acordate fără careva alte condiții de calificare.

Articolul 5

Exportul beneficiilor

Acest Articol prevede, cu excepția stipulată la aliniatul 2, exportul beneficiilor; acest lucru este necesar pentru a prevala legislația națională, care în mod normal restricționează plata beneficiilor numai pentru persoanele, care locuiesc pe teritoriul țării.

Prin acord reciproc, se poate de prevăzut în Acordul bilateral că în cazul în care beneficiarul locuiește pe teritoriul unui stat terță, plata beneficiului să fie făcută pe teritoriul acestui Stat.

Articolele 7 și 8

Legislația aplicabilă

1. Regulile, care reglementează legislația aplicabilă sunt prevăzute pentru a asigura că migranții nu cad în una din cele două situații: lipsă totală de protecție în orice țară sau protecție simultană în două țări. Protecția este câte odata conferită persoanelor, care locuiesc în țara respectivă sau câte o dată celor, care lucrează pe teritoriul țării. În lipsa coordonării, aplicarea unor criterii diferiți pentru afiliere la schemele naționale de asigurare socială ar putea conduce la conflicte între legi. De exemplu, un conflict negativ de legi poate apărea în cazul în care persoana în cauză nu este protejată în nici o țară. În alte circumstanțe, conflictul poate fi pozitiv, persoana în cauză fiind protejată simultan în ambele țări. Aceste anomalii, care prezintă un pericol potențial intereselor migranților, trebuie eliminate prin intermediul regulilor de coordonare pentru a complementa regulile naționale, care reglementează legislația relevantă.
2. Teoria și practica internațională au adoptat principiul conform căruia numai legislația unei țări este aplicabilă. Cu excepția cazurilor de asigurare voluntară, aplicarea separată a uneia sau altei ramuri a sistemului național nu este în mod normal recunoscută, cel puțin în cadrul instrumentelor încheiate de țări cu sisteme de asigurare socială dezvoltate. Această distincție între ramuri ar fi în conflict cu natura unitară a majorității sistemelor și ar crea complicații administrative, care ar eclipsa avantajele pe care le poate oferi. Mai mult, nu există în practică ca beneficiarul să aleagă sistemul, care se va aplica față de el, deoarece el inevitabil ar opta pentru sistemului care i-ar oferi avantaje mai mari. Totuși, trebuie menționat că unele instrumente bilaterale permit aplicarea simultană a legislației ambelor Părți Contractante, în cazurile în care persoana în cauză este angajată în activități de muncă diferite, dar de aceeași natură, în două țări.
3. Studiarea instrumentelor bilaterale relevă că criteriile de determinare a legislației aplicabile sunt variate și complexe. Alegerea nu apare în cazul persoanelor, care nu lucrează, deoarece în cazul lor unicul criteriu aplicabil față de ei este locul de reședință. Iată de ce, situația diferă în dependență dacă este vorba despre migranții angajați în câmpul muncii sau alte categorii de muncitori. Caracteristicile principale ale legislației relevante a țărilor, din punct de vedere a persoanelor acoperite, sunt deasemenea un factor.

4. În cazul persoanelor angajate în câmpul muncii, criteriul obișnuit este locul de muncă, indiferent de țara de reședință sau țara unde întreprinderea de care ei sunt atașați își are oficiul înregistrat. Conform acestui criteriu, muncitorii imigranți sunt subiecți ai legislației țării de imigrare, în timp ce muncitorii de frontieră sau sezonieri sunt și ei subiecți ai legislației țării unde ei își desfășoară activitatea de munca obișnuită sau sezonieră, chiar dacă ei continuă să locuiască în țara lor de origine. Legislația aplicabilă față de persoanele auto-angajate poate deasemenea fi bazată pe locul unde își desfășoară activitatea de muncă sau pe locul lor de reședință.
5. Reguli speciale sunt necesare pentru categoriile de muncitori migranți față de care regula generală nu poate fi aplicată. Aceste reguli diferă de la țară la țară, în dependență de natura și condițiile de muncă ale categoriei vizate. Exemplele de astfel de cazuri speciale includ muncitorii delegați într-o țară străină, care deseori își păstrează dreptul de a rămâne subiecți ai legislației țării lor de origine pe parcursul unei perioade concrete de timp, ca să poată beneficia de natura temporară a delegării lor, muncitorii mobili, așa ca muncitorii angajați în transportul internațional sau unii reprezentanți comerciali, care de obicei muncesc pe teritoriul a două sau mai multe țări și marinarii. Criteriul aplicat față de muncitorii mobili este în general bazat pe țara în care oficiul înregistrat este amplasat sau, în imposibilitatea de a realiza aceasta, locul de reședință a persoanelor în cauză, iar pentru marinari este țara sub pavilionul căreia se află vasul sau țara lui de înregistrare.
6. În articolul 7, prevederile privind legislația aplicabilă prezintă doar o soluție privind persoanele active. Totuși, se recunoaște că în unele țări sistemele de asigurare socială sunt bazate pe locul de reședință. Mai mult, o soluție diferită trebuie aleasă pentru aceste țări.
7. În ce privește Articolul 8, aliniatul 1, se poate de adăugat orice prevedere suplimentară privind membrii familiei care însoțesc capul familiei, dar atunci va fi nevoie de găsit o soluție privind acei membri ai familiei, care se angajează la muncă în țara de stabilire a capului familiei.

Articolul 9

Personalul întreprinderilor de transport internațional

Articolul 9 ține de asigurarea muncitorilor din industria transportului internațional.

El stipulează că dacă un astfel de muncitor:

1. locuiește cu reședință permanentă în una din țări și este total sau în principal angajat acolo, el va fi acoperit de legislația țării date; în caz contrar
2. dacă el este angajat de către o ramură sau agenție a patronului lui amplasată în una din țări, el va fi acoperit de legislația țării date, în imposibilitatea de a realiza aceasta
3. el este asigurat conform legislației țării în care patronul lui își are oficiul înregistrat.

Articolul pune accentul pe țara de reședință a angajatului ca factor determinant pentru stabilirea responsabilității de a plăti contribuții. În majoritatea țărilor, patronul este responsabil pentru achitarea contribuțiilor. Mai mult, logica poate dicta ca oficiul înregistrat să determine în ce țară să achite contribuțiile, aceasta nu neapărat fiind țara de reședință a angajatului. Aplicarea acestei prevederi poate conduce la aceia că persoana dată să fie asigurată conform legislației unei țări în care el nu a locuit niciodată. Acest lucru nu este rezonabil. Totuși, în încercarea de a soluționa problema obținerii contribuțiilor de la un patron într-o țară, alta decât cea în care locuiește angajatul și deci, în care trebuie plătite contribuțiile, aranjamentele administrative conțin o prevedere privind cooperarea.

Articolul 11

Diplomatic missions and consular posts

Articolul 12 determină legislația aplicabilă față de persoanele, care muncesc în cadrul misiunilor diplomatice sau punctelor consulare. De regulă, membrii misiunilor diplomatice sau a punctelor consulare sunt subiecți ai legislației privind asigurarea socială a Statului acreditat. Acest lucru este deasemenea în conformitate cu regulamentul prevăzut de Convenția de la Vienna privind relațiile diplomatice.

Persoanele angajate local sunt, în principiu, subiecți ai legislației Statului de acreditare. Persoanele, care sunt cetățeni ai Statului acreditat, pot, totuși, opta să fie acoperiți de legislația Statului acreditat. Pentru a evita complicațiile de ordin administrativ, acest drept la opțiune poate fi exercitat numai o singură dată, în termen de trei luni de la data la care persoana în cauză este angajată de misiunea diplomatică sau postul consular sau în serviciul privat al unui oficial al misiunii sau punctului, după caz.

Articolul 13

Comasarea perioadelor de asigurare

Prezentul Articol prevede comasarea perioadelor de asigurare conform principiului păstrării drepturilor.

Aliniatul 2 este un supliment posibil la aliniatul 1 pentru a evita suprapunerea nedorită a beneficiilor, în cazul în care dreptul de a primi beneficii nu depinde de asigurarea efectivă ci de asigurarea pe parcursul unei perioade din trecut.

Articolul 15

Reședința în alt Stat

Persoanele, care locuiesc pe teritoriul unei țări alta decât Statul competent vor fi în drept să primească beneficii în natură, care vor fi acordate de către instituția de la locul de reședință în conformitate cu legislația aplicată de acea instituție, din contul instituției competente.

Acest aranjament a fost ales deoarece este normal ca beneficiile în natură să fie acordate de către instituția, care se află mai aproape de beneficiar, care îl poate contacta direct și efectua examenele medicale și administrative necesare.

Aliniatul 4: similar, conform prezentului aliniat, membrii familiei vor fi în drept să primească beneficii în natură în țara în care locuiesc.

Articolul 17

Pensionarii și membrii familiei lor

Deși formularea alternativei 2 corespunde cu formularea Articolelor 14 și 15 (va primi beneficii în natură), în alternativa 1 se folosesc cuvintele „vor fi subiecți ai legislației” (în conformitate cu partea III). Respectiv, un pensionar, care primește pensie numai din partea unei țări, va fi tratat în cealaltă țară (în țara de reședință) ca și cum ar fi fost cetățean al acestei țări. Deci, nu sunt necesare prevederi suplimentare privind membrii familiei, iar Articolele 14 și 15 sunt aplicabile fără a se face referință la ele.

Aliniatul 3 al prezentului Articol prevede acordarea beneficiilor în natură pensionarilor și membrilor familiei lor de către instituția de la locul de reședință.

În timpul șederii pe teritoriul altei Părți Contractante, se vor aplica prevederile Articolului 15.

Articolul 19

Rambursarea

Această prevedere a fost formulată în alternativa 1 cât mai general posibil, dar pot fi folosite mai multe soluții restrictive, așa ca alternativa 2.

Beneficiile acordate conform prevederilor prezentei Părți a Acordului de către instituția unei Părți Contractante din contul instituției competente a celeilalte Părți Contractante vor fi rambursate conform cheltuielilor de facto.

Articolul 20

Beneficii de invaliditate, vârstă înaintată și pentru succesori (comasarea perioadelor de asigurare)

Conform principiului păstrării drepturilor în curs de obținere, migranții trebuie să aibă un dosar unificat cu indicarea perioadelor de asigurare, deși au fost subiecți ai legislațiilor ambelor țări. Această legislație deseori condiționează obținerea și mărimea dreptului de a primi beneficii de disponibilitatea unei perioade calificate. Durata acestei perioade diferă în dependență de situația de urgență.

Prezentul articol abordează diferitele probleme legate de obținerea drepturilor – și în unele cazuri mărirea acestor drepturi – de către persoane care au fost succesiv subiecți ai legislațiilor a două țări, perioadele încheiate conform sistemelor acestor țări trebuie tratate ca și cum au fost încheiate conform unuia și aceluiași sistem. Procedura este prevăzută să determine dacă condițiile privind durata perioadei de asigurare, angajare în câmpul muncii, altă activitate de muncă sau reședință, prevăzute de legislația unei țări pentru obținerea drepturilor sau determinarea mărimii drepturilor au fost satisfăcute ținându-se cont, în caz de necesitate, de perioadele de asigurare, angajare în câmpul muncii, altei activități de muncă sau reședință încheiate în alte țări. Această tehnică este numită comasare sau adunarea perioadelor împreună. Deci, devine posibilă comasarea perioadelor de natură diferită, încheiate în două țări, ținându-se cont de modalitatea în care aceste perioade sunt definite, lucru care deseori depinde de legislația relevantă și regulile de transformare, care sunt stabilite prin acord comun în instrumentele aplicabile.

Articolul 21

Acordarea beneficiilor

Comasarea perioadelor în scopul calculării beneficiului se bazează pe principiul că suma beneficiilor, în special pensie, plătită conform schemelor contribuției și unor scheme ne-contribuției poate depinde de durata perioadelor încheiate. Majoritatea instrumentelor stipulează o metodă de coordonare general acceptată (așa numita metodă „pro-rata”), prin care instituția competentă a fiecărui stat contractant în cauză determină suma teoretică a pensiei plătibile persoanei în cauză conform legislației aplicate de ea, dacă toate perioadele luate în considerare conform principiului comasării au fost încheiate conform legislației date, apoi calculează suma real plătibilă de ea în baza perioadelor încheiate conform acestei legislații ca parte a perioadelor totale încheiate conform legislațiilor diferitor țări, subiect al cărora a fost persoana în cauză. Totuși, în cazul în care legislația unui stat contractant stipulează că suma pensiei este proporțională cu durata perioadelor încheiate, instituția competentă a statului dat poate calcula pensia direct. Mai mult, dacă suma la care persoana în cauză poate pretinde conform legislației unui stat contractant este mai mare decât suma elementelor pensiei calculate în bază proporțională, instituția competentă, care aplică legislația dată trebuie să plătească un supliment egal cu suma diferenței. Totuși, trebuie menționat că unele instrumente bilaterale nu folosesc întotdeauna acest sistem. În lipsa acestei protecții, ele permit persoanelor în cauză să opteze pentru plata separată a pensiilor plătibile conform legislațiilor diferitor țări, subiecți ai cărora au fost, în loc de plata unificată. Dar în alt caz acest lucru este întotdeauna permis.

Cele două alternative pentru calcularea beneficiilor iau acest lucru în calcul. Deși, în ambele alternative dreptul național la beneficii este garantat, dacă aplicarea Articolului 20 nu este necesară pentru obținerea dreptului de a primi beneficii, cele două alternative propun soluții diferite pentru alte cazuri; Alternativa 1 prevede calcularea în baza metodei „pro rata”, pe când alternativa 2 permite calcularea directă, fără a fi necesar să cunoaștem durata exactă a perioadelor de asigurare în altă țară.

Exemple:

Pensia pentru vârstă înaintată	<u>Perioada de calificare</u>	<u>Calcularea națională</u>
Statul A: 10 ani	15 ani	30% din suma de bază
Statul B: 20 ani		1% pentru fiecare

Alternativa 1:

A: Suma teoretică $30\% + (20 + 10) \times 1\% = 60\%$
 Beneficiul plătit $60\% \times 10/30 = \underline{20\%}$

B: $30\% + (20 \times 1\%) = \underline{50\%}$ (pro rata: $60\% \times 20/30 = 40\%$)

Alternativa 2:

A: $(30\% \times 10/30) + (10 \times 1\%) = 10\% + 10\% = \underline{20\%}$

B: $30\% + (20 \times 1\%) = \underline{50\%}$ (în lipsa dreptului național: 40%)

Pensie de invaliditate

Urgența: la 46 ani

	<u>Perioada de calificare</u>	<u>Calculare națională</u>
Statul A: 5 ani	5 ani în ultimul	1.5% pentru fiecare ani
Statul B: 10 ani	10 ani calendaristici	perioade suplimentare până la vârsta de 60 ani

Alternativa 1:

A: Comasare conform Convenției

B: Fără comasare

A: Suma teoretică: $[(5 + 10) \times 1.5\%] + (14 \times 1.5\%) = 22.5\% + 21\% = 43.5\%$
 Beneficiul plătit: $43.5\% \times 5/15 = \underline{14.5\%}$

B: $(10 \times 1.5\%) + (14 \times 1.5\%) = 15\% + 21\% = \underline{36\%}$ (Pro rata: $43.5\% \times 10/15 = 29\%$)

Alternativa 2:

A: $(5 \times 1.5\%) + [(14 \times 1.5\%) \times \frac{5}{2/3 \times 30}] = 7.5\% + (21\% \times 5/20) = 7.5\% + 5.25\% = 12.75\%$

B: $(10 + 1.5\%) + (14 \times 1.5\%) = 15\% + 21\% = \underline{36\%}$ (în lipsa dreptului național: 25,5%)

Mai multe modele de calculare a sumei beneficiilor în baza metodei „pro rata” pot fi găsite în Raportul Explicativ la Convenția Europeană privind asigurarea socială. (Olanda/Comitet)

Articolul 22

Perioade de asigurare mai mici de un an

Prezentul Articol descrie plata beneficiilor în cazul în care perioada totală încheiată conform legislației este mai mică de un an.

Aliniatul 2 prevede că în scopul comasării perioadelor și calcularea beneficiului, instituția celeilalte Părți Contractante va ține cont de perioadele mai mici de un an, încheiate conform legislației primei Părți Contractante.

Articolele 24 și 26

Beneficii pentru leziuni și boală legate de activitatea de muncă

Dacă legislația unui stat contractant condiționează dreptul de a primi beneficii pentru leziuni legate de o activitate de muncă de îndeplinirea unei perioade concrete în cadrul unei activități probabile să cauzeze boala dată, instituția competentă a acelui stat trebuie să țină cont, în măsura necesară, de perioadele pe parcursul cărora activități similare au fost îndeplinite conform legislației celeilalte Părți Contractante. Această regulă este în special aplicată față de pneumoconioza sclerogenică, dar poate fi extinsă, prin acordul comun al statelor în cauză și asupra altor boli legate de o activitate de muncă. Ea este de regulă însoțită de împărțirea costurilor asociate ale beneficiilor și felul în care această împărțire trebuie determinată.

Articolul 26 descrie cazul în care un muncitor, care suferă de o boală legată de o activitate de muncă a primit sau primește beneficii pentru această boală de la instituția unei Părți Contractante și solicită beneficii de la instituția celeilalte Părți Contractante din cauza agravării bolii. Sunt prevăzute două situații posibile.

Sub-aliniatul (a) descrie situația în care activitatea probabilă să cauzeze sau să agraveze boala nu a fost urmată pe teritoriul altei Părți Contractante, instituția competentă, care a plătit deja sau plătește beneficiul în caz de această invaliditate va suporta costul beneficiilor suplimentare, plătibile pentru agravare.

Sub-aliniatul (b) descrie situația în care o astfel de activitate a fost urmată conform legislației celeilalte Părți Contractante. În acest caz instituția, care a plătit deja sau plătește beneficiile pentru boala legată de o activitate de muncă va continua să plătească aceste beneficii, fără a ține cont de agravare; instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia persoana în cauză a urmat activitatea de muncă, probabilă să cauzeze agravarea va suporta costul suplimentului egal cu diferența dintre suma plătită după agravare, conform legislației aplicate de ea și suma plătită înainte de agravare, dacă boala a fost contractată pe teritoriul ei.

Articolul 27

Beneficii de șomaj

Suplimentar la prevederea generală privind comasarea perioadelor de asigurare (aliniatul 1), aliniatul 2 al acestui Articol stipulează că dacă conform unei legislații perioada pentru care se plătesc beneficii de șomaj variază în dependență de durata perioadelor încheiate, toate regulile, care reglementează comasarea perioadelor pentru acordarea dreptului la beneficii se va aplica în același mod.

Articolul 28

Muncitorii de frontieră

Acest Articol prevede că beneficiile plătibile unui muncitor de frontieră, care este parțial sau cu intermitențe angajat la muncă, vor fi achitate din contul instituției competente a Părții Contractante pe teritoriul căreia este amplasată întreprinderea. Aceste beneficii vor fi acordate de către instituția Părții Contractante pe teritoriul căreia locuiește beneficiarul.

Pentru muncitorul de frontieră, care este total fără muncă, alternativele 1 prevăd că beneficiile vor fi acordate de instituția pe teritoriul căreia locuiește beneficiarul din contul acestei instituții. Conform alternativei 2 beneficiile vor fi totuși acordate din contul instituției Părții Contractante pe teritoriul căreia este amplasată întreprinderea în care beneficiarul a fost ultima dată angajat.

Articolul 30

Acordarea alocațiilor (beneficiilor) de familie

Alternativa 1:

Prezenta prevede că dreptul la beneficii de familie este determinat în conformitate cu legislația părții contractante pe teritoriul căreia persoana asigurată este angajată. Respectiv, dacă copiii persoanei în cauză locuiesc pe teritoriul unei părți contractante, alta decât Statul competent, ei vor fi tratați ca și locuind pe teritoriul aceluși Stat. În aceste cazuri, mai mult, persoana în cauză poate primi beneficii de familie conform legislației Statului dat.

Alternativa 2:

Această prevedere garantează tuturor membrilor familiei în țara în care ei locuiesc beneficii de familie, la care ei ar fi avut dreptul dacă persoana în cauză, deși angajată pe teritoriul altei țări, a fost subiect al legislației țării de reședință a membrilor familiei.

PREVEDERI DIVERSE

Articolele 32 și 33

Aranjamente privind administrarea și cooperarea și folosirea limbilor oficiale

Aceste Articole sunt bazate pe prevederile standard ale Convenției Europene privind asigurarea socială și ale acordurilor bilaterale privind aranjamentele administrative și cooperare.

Nu toate prevederile vor fi necesare în toate acordurile.

Aliniatul 5 al Articolului 32 prevede că, în principiu, instituția competentă a Părții Contractante, care solicită efectuarea unui examen medical în teritoriul altei Părți Contractante va rambursa costul examenului dat instituției competente, care a l-a organizat.

Este posibil, totuși, să se stabilească alte aranjamente financiare pentru examenele medicale organizate pe teritoriul unei Părți Contractante la cererea altei Părți Contractante sau să se prevadă că costul examenelor medicale organizate pe teritoriul unei Părți Contractante la cererea altei Părți Contractante să nu fie rambursat de oricare din Părțile Contractante.

Articolul 35

Prezentarea unei cereri sau a unui apel

Acest Articol se referă în special la cererile ce țin de beneficiile unei Părți Contractante fiind prezentate incorect altei părți contractante. Aceasta nu înseamnă că o cerere prezentată corect, care ține de un beneficiu concret într-o țară poate fi tratată ca cerere pentru alt beneficiu similar în cealaltă țară.

Articolul 38

Procedurile de punere în aplicare

Acest Articol ține de recunoașterea și aplicarea pe teritoriul unei Părți Contractante a deciziilor unei instanțe de judecată sau a unor documente finale ale celeilalte Părți Contractante privind contribuțiile de asigurare socială și alte cereri.

Pentru unele țări, includerea unor atare prevederi în Acordurile bilaterale se poate confrunta cu unele dificultăți legate de sistemul lor legal național.

Articolul 39

Valuta plăților

În cazul în care valuta unei Părți Contractante nu este convertibilă, plățile pot fi făcute în valuta celeilalte Părți Contractante, dacă cea din urmă este convertibilă sau în orice valută convertibilă, care poate fi folosită de cele două Părți Contractante.

Articolul 40

Soluționarea litigiilor

Acest Articol este în mod necesar foarte specific deoarece, deși nu se prevede că relațiile se vor deteriora în așa o măsură încât să fie necesară invocarea prevederilor lui, dacă relațiile totuși au încălcat unele arangamente precise, obligatorii, el ar putea fi foarte util.

Articolul 41

Prevederi tranzitorii

Prevederile prezentului Articol se bazează pe prevederile standard din instrumentele bilaterale și multilaterale. Contrar instrumenelor multilaterale în special, aliniatul 5, nu prevede recalcularea beneficiilor deja determinate, în special din motive practice și administrative.

Articolul 42

Ratificarea

Prezentul Articol se bazează pe prevederile standard ce țin de intrarea în vigoare a acordurilor bilaterale.

Totuși, în cazul în care constituțiile Părților Contractante prevăd alte metode de ratificare pentru intrarea în vigoare a acordurilor bilaterale, de exemplu schimbul de scrisori prin canale diplomatice, nu se va recurge la metoda de ratificare prevăzută la prezentul Articol.